

Quddiem I-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji

Kaz Nru. 005/2017

JT f'ismu proprju u bhala

eredi tal-mara tieghu, TT

(‘I-ilmentatur u martu’)

vs

Michael Grech Fin. Services Ltd. (C28229)

(‘il-provditur tas-servizz’ jew ‘MGFSL’)

Seduta tat-12 ta’ Marzu 2019

L-Arbitru:

Ra I-ilment, li qed isir kontra I-provditur tas-servizz, rigward I-investiment li sar fi prodott ta’ investiment bl-isem ta’ *Phoenix Autocall Worst of Barrick Gold CRP, Freeport-McMoran, Pan Amer Silver, Potash Corp SAS and Schlumberger Ltd. USD, 3 Years, 8.5% p.a.*¹ (‘3 Year Phoenix WOF 8.5%’ jew ‘il-Prodott’), ghall-ammont ta’ USD19,600 li sar fis-6 ta’ Mejju 2012.²

Gie sottomess li I-ilmentatur u martu, li illum hija nieqsa, inghataw parir ta’ investiment mingħand il-provditur tas-servizz fuq I-investiment in kwistjoni. L-ilmentatur jghid li hu u martu ma kellhom l-ebda esperjenza u tagħrif fl-investimenti biex jagħrfu japprezzaw ir-riskji li kienu qegħdin jieħdu fl-equity-linked derivative structured notes³ bhalma kienu l-issues tat-3 Year Phoenix WOF. L-ilmentatur sahaq li għamel telf fuq dan I-investiment peress li “il-kapital

¹ A fol. 15 u 98

² A fol. 97 u 291

³ A fol. 6-7

ma thallasx lura u minflok ircevew numru ta' azzjonijiet fil-Barrick Gold li kienu jiswew biss USD5,600 li kien jirrappresenta telf ta' 71% tal-kapital li investejna".⁴

Gie sottomess li l-ilmentatur u martu ma kinux infurmati bir-riskju fuq l-investiment u "li mqar parti zghira mill-kapital setghet kienet a riskju li tintilef, ahseb u ara li l-parti l-kbira tal-kapital seta' jintilef".⁵

L-ilmentatur sahaq li qabel ma ghamel diversi investimenti mal-provditur tas-servizz huma kienu ghamlu biss investimenti f'bonds. Sahaq ukoll li l-investimenti li saru mal-provditur tas-servizz kienu bonds u bond funds kif ukoll ishma ta' kumpaniji fejn dawn l-investimenti saru fuq parir ta' investiment.⁶

Gie sottomess li abbazi ta' parir li inghataw mill-provditur tas-servizz, l-ilmentatur u martu ghamlu wkoll investimenti gewwa *complex asset backed securities* bhal ARM Assured Income Plan 2.5% 10 Years fis-sena 2008, kif ukoll tlett investimenti f'equity linked derivative structured notes gewwa 3 Year Phoenix WOF fis-sena 2011 u 2012. Gie spjegat li l-ilmentatur kien xtara, flimkien ma' martu, issue ta' 3 Year Phoenix WOF fit-18 ta' Jannar 2011, denominat flisterlina ghas-somma ta' GBP33,000 u issue ohra denominata fid-dollaru fl-istess data tat-18 ta' Jannar 2011, ghas-somma ta' USD19,000.⁷

Xahrejn wara li l-issue tat-3 Year Phoenix WOF denominata fid-Dollaru giet called mill-issuer tal-prodott, ir-rikavat minn dan l-investiment, li kien jikkonsisti f'USD19,000 tal-investiment originali u USD600 imghax, gie investit f'issue ohra tat-3 Year Phoenix WOF ghas-somma ta' USD19,600 fis-6 ta' Mejju 2012, liema prodott huwa s-suggett ta' dan l-ilment.

Gie spjegat li l-ilmentatur u martu irkupraw il-bicca l-kbira tal-investiment tagħhom fl-ARM, li l-MFSA ikkonfermat li huma strumenti finanzjarji kumplessi u ta' riskju għoli, u li fuq dawn tal-ahhar l-Awtorità għas-Servizzi Finanzjarji ta' Malta kienet harget diversi komunikazzjonijiet,⁸ grazzi biss ghall-iskema statutorja ta' kumpens.

⁴ A fol. 7

⁵ Ibid.

⁶ A fol. 6 u 7

⁷ A fol. 94 u 95

⁸ A fol. 7 sa 9

Fir-rigward taz-zewg investimenti l-ohra li saru *f'issues* tat-3 Year Phoenix, gie spjegat li wiehed minnhom kien immatura fi zmienu f'Marzu 2014, bla telf ta' flus, filwaqt li l-iehor gie *called mill-issuer* tal-*structured note*.⁹

Fuq l-*structured notes* gie sottomess li "Il-fatt li r-riskji jkunu skewed favur il-bank u kontra l-klijent, jew kif jinghad l-odds huma kontra l-klijent, hi raguni ohra ghafejn dan it-tip ta' investimenti mhux adattati".¹⁰

Gie spjegat li fis-7 ta' Mejju 2014, il-provditur tas-servizz kiteb lill-ilmentatur u martu u nfurmahom li l-imghax dovut ghal dik is-sena fuq 3 Year Phoenix WOF 8.5% ma kienx ser jithallas "*due to the fact that one of the equities in the basket has breached the 50% barrier*".¹¹

Gie wkoll spjegat li l-ilmentatur ircieva ittra ohra minghand il-provditur tas-servizz datata 29 ta' Mejju 2015, fejn gie infurmat li skont it-termini u l-kundizzjonijiet tal-prodott huma gew allokati 489 sehem fil-Barrick Gold, li kien wiehed mill-*underlying investment* tal-*structured note*.

Gie sottomess li l-bicca l-kbira tal-portafoll tal-ilmentatur u martu mal-provditur tas-servizz kien jew spekulattivi (bhal kif kien l-*structured notes* tal-Commerzbank) jew inkella *high yield/emerging market bonds* li kien ta' natura ta' riskju aktar elevata minn dak awspikabbi fic-cirkostanza tal-ilmentatur bhala pensjonant.¹²

Gie sottomess li l-provditur tas-servizz naqas meta biegh prodotti ta' natura kumplessa lill-ilmentatur u martu meta dawn la setghu kien *suitable* u lanqas *appropriate* ghalihom.¹³ L-ilmentatur qal ukoll li l-provditur tas-servizz kien negligenti u ma mexiex fl-ahjar interess tieghu u ta' martu u kiser ir-regim regolatorju f'dan ir-rigward.

Jinghad ukoll li investimenti kumpless u ta' riskju gholi ma kienx permess mir-regim regolatorju applikabbi peress li l-ilmentatur u martu ma kellhomx taghrif fl-investimenti kumplessi u l-ebda esperjenza precedenti fihom biex ikunu jistghu japprezzaw ir-riskji involuti u jiehdu decizjoni nfurmata.

⁹ A fol. 7

¹⁰ A fol. 14

¹¹ A fol. 15

¹² A fol. 16

¹³ A fol. 7 u 25

Ukoll, li l-ilmentatur u martu lanqas l-appropriateness test qatt ma setghu jissuperaw “*ghaliex dawn ma kellhomx l-esperjenza precedenti ‘in the same or similar type of investment’ biex ikunu jistghu japprezzaw ir-riskji involuti*”.¹⁴

Saret enfasi li l-portafoll tal-ilmentatur “*qatt ma inkluda la noti strutturati u lanqas investimenti kumplessi ‘in the same or similar type of investment’ bhal dawk f’asset-backed securities u equity-linked derivative notes hlief ghaz-zewg investimenti fl-ARM u t-tlieta fil-Commerzbank Phoenix WOF li qed jigu ttrattati f’dan l-ilment, proprju ghaliex ma kinux addattati ghar-rikorrenti ghaliex qatt ma kellhom esperjenza precedenti fihom*”.¹⁵

Jghid ukoll li sostantivament, l-ilmentatur u martu inghataw parir ta’ investiment mill-provditur tas-servizz u mhux servizz ta’ *execution only*, hekk kif allegat mill-provditur tas-servizz. Il-kliem bhal *execution only* ma semmewx lill-ilmentatur u lanqas gew spjegati,¹⁶ u li d-dikjarazzjoni ta’ *execution only* ittiehdet abbuividament u bil-mohbi, “*b’manggi, qerq u mala fede*”,¹⁷ u biex il-provditur tas-servizz ikollu pretest li huwa kien biss qed jesegwixxi l-istruzzjonijiet tal-ilmentatur u martu u, ghalhekk, jillimita r-responsabbilità tieghu.¹⁸

L-ilmentatur jghid li l-provditur tas-servizz ma pprovdie kopja u rrezista li jigu pprovdui kopji tad-dokumenti li l-ilmentatur u martu kienu ntalbu jiffirmaw minkejja r-rikjestha tagħhom biex tigi pprovdu din id-dokumentazzjoni.¹⁹

Gie wkoll sottomess li ma kienx minnu li lprofil tar-riskju tal-ilmentatur u martu kien “*High/ Aggressive*”,²⁰ hekk kif tnizzel mill-provditur tas-servizz.²¹

L-ilmentatur jinsisti li prodott kumpless bhal *3 Year Phoenix WOF 8.5%* ma setax isir bejgh tagħhom lil klijent *retail*, kemm fil-kaz ta’ servizz ta’ *investment advisory* u kemm f’kaz ta’ *execution only/promote and sell*, jekk il-klijent ma jghaddix minn *suitability test* jew *appropriateness test* skont kif applikabbi.²²

¹⁴ A fol. 25

¹⁵ A fol. 29

¹⁶ A fol. 8

¹⁷ A fol. 34

¹⁸ A fol. 27, 29 u 30

¹⁹ A fol. 9 u 27

²⁰ A fol. 17

²¹ Ibid.

²² A fol. 20

Gew ipprovduți diversi ragunijiet bhala spjega għal xiex il-prodott in kwistjoni huwa kkunsidrat bhala wieħed kumpless.²³

Aspetti ohra li tqajmu mill-ilmentatur kienu li: l-prodott ma kienx awtorizzat li jinbiegh fl-Unjoni Ewropea peress li hekk kif hemm specifikat fil-*Fact Sheet* tal-prodott, “*the requirements for a public offer in Member State of the European Economic Area are not fulfilled*” u li “*the securities may not be offered to the public in any of the Member States of the European Economic Area*”;²⁴ u li l-provditħu tas-servizz ma zvelax ir-remunerazzjoni li huwa ircieva mal-bejgh tal-prodott bi ksur tar-regoli mahruga mill-MFSA applikabbi għall-provditħu tas-servizz.²⁵

Gie għalhekk sottomess li l-provditħu tas-servizz:

- a) ma agixxiex fl-ahjar interess tal-ilmentatur u martu u kiser l-obbligi fiducjarji tieghu lejhom meta f'hames okkazjonijiet ippromwova u/jew ta-parir u bieghilhom prodotti ta' riskju għoli u kumplessi li ma kinux *suitable* jew *appropriate* għalihom, primarjament, meta huma ma kellhom l-ebda tagħrif u esperjenza precedenti gewwa investimenti kumplessi; meta approfitta minn nuqqas ta' esperjenza u ghaggel u ha l-firma tal-ilmentatur u martu bla ma qralhom u fehemhom il-kontenut tal-istess fuq formoli intizi li jagħtu lill-provditħu tas-servizz proteżżejjoni għall-*misselling* u jillimata r-riskju legali tieghu bhal meta ha diversi dikjarazzjonijiet mhux veritjieri u għamel klawsoli ta' eżonru; meta zamm mistur ir-riskji ta' investimenti kumplessi; meta naqas li jipprovdi kopja tad-dokumentazzjoni relatati mal-investiment; meta ma pprovidex rendikont tar-remunerazzjoni li ircieva għas-servizzi tieghu; u meta biegh il-prodott li ma setax ikun offrut lill-pubbliku;²⁶
- b) agixxa b'negligenza grossolana, *culpa lata* u *recklessness* u kkommetta *investment misselling* meta ippromwova u/jew ta-parir lill-ilmentatur u martu biex jinvestu fi prodotti kumplessi u ta' riskju għoli li ma kinux konsistenti u kompatibbli mac-cirkostanzi, l-objettivi u l-attitudni ta' riskju tagħhom u l-investiment ma kienx għalhekk *suitable* jew *appropriate*

²³ A fol. 20 - 23

²⁴ A fol. 23

²⁵ A fol. 24

²⁶ A fol. 41 u 42

ghalihom; fejn l-ilmenatur u martu ma setghux ikunu f'pozizzjoni li jifhmu u japprezzaw ir-riskji involuti fl-investiment u jiehdu decizjoni nfurmata; u fejn ir-riskji ma gewx spjegati lill-ilmentatur u martu u gew mistura minnhom; fejn l-appropriateness test sar bi traskuragni u minghajr il-hila, id-diligenza u l-kura lejhom; meta biegh prodott li ma setax ikun offrut lill-pubbliku; u li ghalhekk il-provditur tas-servizz naqas li jesegwixxi l-obbligi kontrattwali tieghu b'mod doveruz u ma mexiex mal-ligi u r-regoli applikabbi;²⁷

- c) li l-azzjoni hija wahda mhix ta' danni akwiljana izda wahda kontrattwali fejn fl-ezekuzzjoni u twettiq tal-obbligi kontrattwali tieghu, il-provditur tas-servizz naqas fl-agir tieghu inkluz bi ksur tad-dispozizzjonijiet tal-ligi u fl-ezekuzzjoni hazina u skorretta tal-ftehim kontrattwali ta' bejniethom, fejn il-provditur tas-servizz naqas milli jikkura l-interessi tal-ilmentatur u martu b'agir skorret u negligenti b'mankanzi legali u ksur ta' regoli u ligijiet applikabbi.

Qiegħed għalhekk jintalab biex l-Arbitru jiddikjara li l-provditur tas-servizz naqas mill-obbligi kontrattwali meta ma pprovdiekk kopji ta' dokumentazzjoni relatati mal-investiment bhal *client fact find, suitability* jew *appropriateness test* u dikjarazzjonijiet ohra li ntalbu mill-ilmentatur u martu; li l-provditur tas-servizz ma mexiex fl-ahjar interessi tal-ilmentatur u martu, skont ir-regim regolatorju applikabbi, u naqas mill-obbligi fiducjarji tieghu fil-konfront tal-ilmentatur u martu inkluz l-obbligi naxxenti minn Artikoli 1124A u 1124B tal-Kodici Civili; li l-provditur tas-servizz ma adempjiex mal-obbligi tieghu, partikolarmen, dawk kontrattwali meta l-agir tieghu kien jikkostitwixxi negligenza grossolana, *culpa lata* u *recklessness* u, għalhekk, huwa hati ta' *investment misselling*.²⁸

Fic-cirkostanzi intalab li l-ilmentatur għandu jigi kkompensat u integrat fil-pozizzjoni finanzjarja precedenti ghall-investiment fit-3 Year Phoenix WOF 8.5% billi jigi restitwit il-kapital investit ta' USD19,600 flimkien mal-imghax ikkalkolat kif gej:²⁹

²⁷ A fol. 42 u 43

²⁸ A fol. 44

²⁹ A fol. 45

- (i) imghax b'rata ragonevoli ghall-perjodu bejn il-11 ta' Mejju 2012 sad-data li fiha d-decizjoni tal-Arbitru tkun ittiehdet. Ir-rata ta' imghax tkun f'dan ir-rigward wahda ekwivalenti ghal rata li tirrifletti l-attitudni ta' riskju kawt tal-ilmentatur fejn sar riferiment ghal rati applikabbi fuq *bonds* tal-Gvern Malti ta' 10 snin li seta' nxtara dak iz-zmien bir-rata ta' 4.15% p.a.;
- (ii) li mill-imghax t'hawn fuq jitnaqqas dak l-imghax precedenti li rcieva l-ilmentatur.

Qiegħed jintalab ukoll li mal-pagament mitlub mill-ilmenatur jigi ordnat li l-ilmentatur jittrasferixxi lill-provdit tur tas-servizz it-titlu legali u beneficjali u drittijiet kollha relatati mal-investiment tieghu fit-3 Year Phoenix WOF 8.5%.

Ra r-risposta tal-provdit tur tas-servizz li tħid:³⁰

1. Illi preliminarjament u minghajr pregudizzju, l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji (l-“**Arbitru**”) m'għandux gurisdizzjoni sabiex jisma’ u jiddeciedi l-vertenza odjerna billi l-Ilmentatur, permezz tal-protest gudizzjarju kontra s-Socjetà Esponenti u anke kontra Michael Grech personalment 69/2015 (anness u mmarkat mal-Ilment bhala ‘**Dokument D.i**), issottometta għal gurisdizzjoni tal-Qrati ta' Malta u dan ai termini tal-Artikolu 21(2)(a) tal-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta (l-“**Att**”), liema Att jirrikonoxxi l-gurisdizzjoni tal-Qrati Maltin u jiddisponi li l-Arbitru għandu jirrifjuta milli jezercita s-setghat tieghu meta ‘*l-imgiba li jkun sar l-ilment dwarha hi jew kienet soggetta għal kawza quddiem qorti jew tribunal mibdija mill-istess persuna li tkun qed tagħmel l-ilment*’ u, għalhekk, l-Arbitru għandu jiddeciedi li jieqaf f'dan l-istadju milli jiprocedi bis-smigh u decizjoni dwar il-mertu ta' dan l-Ilment;

Illi preliminarjament, is-Socjetà Esponenti tiddikjara illi l-provi voluminuzi sottomessi f'dan l-ilment huma irrelevanti, huma għal kollox irrelevanti, qegħdin jhabbu l-process bla bzonn u għandhom ikunu sfilzati mill-Arbitru ghaliex id-dokumenti kollha sottomessi, parti li ma fihom l-ebda relevanza ghall-Ilment dwar il-prodott finanzjarju in kwistjoni, qed jigu hekk sottomessi bi ksur car ta' Artikolu 558 ta' Kapitolo 12 tal-Ligijiet

³⁰ A fol. 275 - 284

ta' Malta li carament jghid li 'kull prova għandha tkun relevanti għall-kwistjoni fil-kawza bejn il-partijiet.' Skont klawsola 2.1 tal-Ilment, is-suggett tal-Ilment huwa fuq il-prodott finanzjarju **3 year Phoenix on WOF**, specifikament dak mixtri fis-6 ta' Mejju 2015 ("Phoenix WOF"), izda l-Ilment innifsu huwa mizghud b'dokumentazzjoni u sottomissionijiet fuq investimenti ohra bhal *Arm Capital Growth Bond* (pagna 3 tal-Ilment) u *non-investment grade bond funds* (pagna 13 tal-Ilment) li mhumiex parti mis-suggett tal-Ilment. L-ilmentatur jagħmel dikjarazzjonijiet skorretti sabiex jipprova jizzvija, itebba' (skont hu) u jiddiskredita b'mod malizzjuz is-Socjetà Esponenti b'materjal irrelevanti. It-total ta' izjed minn mitejn pagna ta' dokumenti vessatorji u frivoli ikkunsidrati mill-ilmentatur bhala 'provi dokumentarji', inkluzi d-dokumenti fuq investiment iehor li mhuwiex parti mill-Ilment izda xorta wahda sottomessi mill-ilmentatur (immarkati bhala Dokument E sa Dokument E.iv). Dawn huma superfluwi u irrelevanti u ma għandhomx jigu ikkunsidrati bhala provi dokumentarji f'dawn il-proceduri. Għalhekk is-Socjetà Esponenti bir-rispett titlob li dawn il-provi ma jigux accettati skont Artikolu 560 tal-Kapitlu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jew jekk l-Arbitru ma jilqax it-talba tas-Socjetà u jħalli li dawn il-provi jigu prodotti, umilment qiegħed jigi mitlub li l-ilmentatur jghid bic-car l-iskop ta' dawn il-provi. Barra minn hekk, kif jiddisponi l-ilmentatur f'paragrafu 2.3.11, talab għal kumpens mill-iskema ta' kumpens mill-*Financial Services Compensation Scheme (FSCS)* u peress li ibbenfika minn din l-iskema, l-ilmentatur konsegwentament ittrasferixxa kull dritt li seta' kellu dwar il-prodott *ARM Capital Growth Bond* lil FSCS u irrinunzja kull pretensjoni li jilmenta jew jiddisponi fuq dan il-prodott. Għalhekk, l-Ilment huwa mimli analizi u valutazzjonijiet irrelevanti pprovduti biss biex jitfa' dawl negattiv fuq is-Socjetà Esponenti u jimmanipola l-fatti. Di più u mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-ilmentatur jikkwota fl-ilment stess kif ukoll jannetti kopji tar-regoli u regolamenti, linji ta' gwida, u dokumentazzjoni simili (partikolarment, Dokumenti M, N.i, N.ii, N.iii, O, P.i, P.ii, Q, R.i, R.ii u S). Fl-ilment, l-ilmentatur jagħmel analizi u valutazzjonijiet fuq il-kaz Rik 963/2015 (Dokument Z tal-Ilment) li giet appellata quddiem il-Qorti tal-Appell kif ukoll jannetti *Guidance Consultation* mahruga mill-*Financial Services Authority* fir-Renju Unit (Dokument Q tal-Ilment) mingħajr ebda

rabta jew kawza ghal dan l-Ilment, purament sabiex itaqqa l-allegazzjonijiet fil-konfront tas-Socjetà Esponenti. Huwa sottomess illi dawn ir-riproduzzjonijiet ta' regoli huma fi ksur tal-principju generali illi provi ta' ligi mhumixx necessarji, fil-fatt huwa superfluwi u, ghalhekk, din id-dokumentazzjoni għandha tigi sfilzata minn dawn il-proceduri. Fl-ahharnett u minghajr pregudizzju għas-suespost, Dokument R.ii u Z jgib data wara l-fatti li allegatament taw lok ghall-Ilment u, għalhekk, u skont Artiklu 19(3) tal-Kapitlu 555 tal-Ligijiet ta' Malta (“*dan b'referenza għaż-żmien meta jkun allegat li jkunu sehhew il-fatti li jkunu taw lok ghall-ilment*”) kif ukoll il-kontenut u rakkomandazzjonijiet inkluzi gewwa fih, huma kompletament irrelevanti;

2. Illi preliminarjament, safejn l-ilmentatur huwa kkoncernat, is-Socjetà konvenuta tiddikjara illi l-Ilment huwa null u inammissibbli stante li mhuwiex wiehed sommarju (l-Ilment huwa dokument ta' 47 pagna) u għandu ‘kummenti’, ‘konkluzjonijiet’, *assessments* parżjali u opinjonijiet tal-konsulenti tal-ilmentatur stess (*Finco Treasury Management Ltd.*) mghoddija bhala fatti mentri m'huma xejn ghajr opinjoni personali lanqas tant sofistikati, u dan affarijiet ohra li mhumixx ammissibbli għal dikjarazzjoni tal-fatti materjali fl-Ilment u dan ipoggi lis-Socjetà f'pozizzjoni ta' pregudizzju u impossibilità li tirrespingi dawk il-fatti fit-twegiba tagħha. Għalhekk abbazi ta' dan l-Ilment għandu jkun ikkunsidrat bhala inammissibbi skont Artikolu 159 tal-Kapitlu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;
3. Illi wkoll preliminarjament u minghajr pregudizzju għas-suespost, it-talbiet tal-ilmentatur huma intempestivi ghaliex jingħad illi l-investiment li fuqu qiegħed jilmenta l-ilmentatur gie ikkonvertit f'*equities* proprju mal-entità sottostanti tal-investiment bhala mezz biex itaffi kwalunkwe telf li jista' jgħarrab l-investiment, u dawn l-ishma għadhom mizmugħin mill-ilmentatur tramite s-Socjetà Esponenti. Tajjeb li jingħad illi kontra dak indikat fl-Ilment, il-valur ta' dawn l-*equities* recentament issahhu fil-valur tagħhom u prezentament għandhom valur ta' madwar USD8,865, okkorrenza inerenti fin-natura ta' investimenti fis-suq finanzjarju – izda liema okkorrenza qed tigi xjentement mohbija mill-Arbitru fl-Ilment;

4. Illi preliminarjament, l-Arbitru ghas-Servizzi Finanzjarji ma jistax jikkunsidra ir-rimedju mitlub mill-ilmentatur f'paragrafu 6 pagna 42 tal-Ilment li permezz tagħha l-ilmentatur qiegħed jitlob illi l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji “*simultanjament mal-pagamenti kif jintalab f'Paragrafi 4 u 5 hawn fuq, ir-rikkorrenti għandu jittrasferixxi t-titlu legali u beneficjali fl-investiment, jigifieri 489 sehem fil-Barrack Gold, lis-Socjetà Konvenuta flimkien ma’ surroga favur u a benefiċċu tal-istess Socjetà Konvenuta tad-drittijiet kollha residwi li għandhom fl-istess investiment, inkluz id-drittijiet litigju, u sia dawk akkwistati b’operazzjoni tal-ligi, kuntratt jew kwalsiasi mod iehor*” minhabba l-fatt illi l-Arbitru m’ghandux kompetenza illi jordna rimedju bhal dan u jekk jagħmel hekk ikun qiegħed jagħixxi b’mod *ultra vires* ghall-funzjonijiet tieghu kif stipolati f’Artiklu 8 u l-poteri ta’ tehid ta’ decizjonijiet skont Artiklu 26 tal-Kapitlu 555 tal-Ligijiet ta’ Malta;
5. Illi wkoll preliminarjament u mingħajr pregudizzju għas-suespost, is-Socjetà Esponenti tirrespingi l-allegazzjonijiet liema allegazzjonijiet jirreferu għas-Socjetà Esponenti bhala wahda li hi “*ma mxietx fl-ahjar interess tal-klijent tagħha kif obbligata tagħmel skont ir-regim regolatorju applikabbli, kif ukoll naqset mill-obbligli fiducjarji tagħha fil-konfront tal-istess klijent’ u ‘ma adempjietx l-obbligli tagħha, inkluz dawk kontrattwali, versu l-Konjugi T meta l-agir ilmentat kien jikkostitwixxi negligenza grossolana, culpa lata u recklessness (sic) u, għalhekk, hatja ta’ investment selling (sic)’* (pagna 41 tal-Ilment) stante li obbligazzjonijiet fiducjarji jinqalghu bis-sahha tal-ligi, kuntratt, assunzjoni ta’ kariga jew imgiba fejn persuna (u mhux proveditur ta’ servizzi finanzjarji) jezercita kontroll skont Artiklu 1124A tal-Kapitlu 16 tal-Ligijiet ta’ Malta. Barra minn hekk, is-Socjetà Esponenti tirrespingi dawn l-allegazzjonijiet billi tirribadixxi li dejjem imxiet skont l-oghla livell mistenni minnha fil-qasam regolatorju kif se jigi ampjament ippruvat waqt is-smigh ta’ dan l-Ilment. Jingħad ukoll li jrid ikun hemm distinżjoni bejn obbligli regolatorji u dawk l-obbligli naxxenti u mehtiega mil-ligi civili. Dawn huma zewg oqsma differenti u xi allegat ksur ta’ obbligu regolatorju mhux necessarjament jaġhti lok jew jirrizulta fi ksur ta’ obbligu naxxenti mil-ligi civili. Għalhekk, l-allegazzjonijiet tal-ilmentatur fuq xi agir

negligenti ‘*grossolana, culpa lata*’ tas-Socjetà Esponenti fil-konfront tieghu ma jistghux jigu mqajma awtomatikament minhabba xi allegat nuqqas tal-obbligi regolatorji; dawn mhumiex koezistenti b’mod reciproku;

6. Illi ukoll preliminarjament u minghajr pregudizzju ghas-sueccepit, ai termini tal-Artikolu 19(3)(a), l-Arbitru għandu ‘*jagixxi indipendentement u imparjalment, u m’ghandux ikun soggett ghall-ordni jew kontroll ta’ xi persuna jew awtorità ohra*,’ u, għalhekk, kull determinazzjoni jew konkluzjoni milhuqa minn CESR u/jew mill-ESMA, awtorità regolatorja, m’ghandhomx jigu kkunsidrati bhala provi. Għalhekk is-Socjetà Esponenti bir-rispett titlob li r-riproduzzjonijiet u dispozizzjonijiet m’ghandhomx jigu accettati u wisq inqas ma jkun hemm konjizzjoni tagħhom sabiex is-Socjetà tingħata smigh gust u minghajr pregudizzju. Jinghad ukoll illi l-Ilmentatur, f’paragrafu 11 tal-Ilment intitolat ‘*Id-difiza tas-Socjetà Konvenuta*’ (pagna 25), donnu qiegħed jiprova jagħmel id-difiza hu stess ghall-konvenut mingħajr risposta jew sottomissjonijiet min-naha tas-Socjetà Esponenti quddiem l-Onorabbli Arbitru. Għalhekk is-Socjetà Esponenti umilment titlob li l-Arbitru jisfilza dak li jikkomprendi l-bicca l-kbira tal-Ilment fejn jigu riprodotti valutazzjonijiet ta’ awtoritajiet esteri u ta’ provditur iehor ta’ servizzi finanzjarji, cioè, *Finco Treasury Management Limited* (vide pagna 13-14 tal-Ilment).
7. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, l-Ilment huwa infondat fil-fatt u fid-dritt u, għalhekk, għandu jigi michud bl-ispejjeż, u għall-istess ragunijiet esposti f’din ir-risposta, u kif se jigi elaborat u muri f’aktar dettall mis-Socjetà Esponenti waqt il-procedimenti relevanti quddiem l-Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji.
8. Illi mingħajr pregudizzju għas-suespost, kwalunkwe telf imgarrab mill-ilmentatur kien esklussivament minhabba ta’ fatturi inerenti fil-qasam finanzjarju, cioè, *market risk* u riskju ta’ kreditu u mhux minhabba azzjonijiet jew ommissionijiet tas-Socjetà Esponenti, l-agenti jew l-impiegati tagħha li dejjem agħixxew skont il-ligijiet u r-regoli applikabbli fil-konfront tal-Ilmentatur;

9. Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fuq il-mertu, l-Ilment huwa infondat u fih numru ta' imprecizjonijiet, fatti irrelevanti, li, bir-rispett kollu, huma intenzjonati biex jizvijaw lill-Arbitru fl-evalwazzjoni tal-fatti li jissottolineaw l-Ilment u jippruvaw joholqu dak li effettivament huwa *fait accompli* b'rimedji kreattivi bl-ebda bazi fil-ligi. Is-Socjetà Esponenti ser taghti l-verzjoni tal-fatti reali:

(a) Illi fuq medda ta' madwar tlettax-il sena li l-istess konjugi T kienu klijenti tas-Socjetà Esponenti, huma investew aktar minn miljun u sitt mitt elf ewro (Eur1,600,000) fi strumenti finanzjarji inkluzi skemi ta' investimenti kollettivi, ishma, *bonds* (inkluzi *bonds* konvertibbli u *bonds* ohra kumplessi), debiti strutturati (investimenti li jsiru b'referenza ghal assi ohra sottostanti) u strumenti ohra fis-suq. Minn dawn l-investimenti, l-ilmentatur iggenera madwar Eur141,205 f'dividendi (*vide* Dok 'MGFSL 1') fejn Eur17,900 minnhom regghu gew investiti fuq struzzjonijiet tal-ilmentatur. Minn dak li jirrizulta mid-data, meta l-ilmentatur ittrasferixxa l-investimenti tieghu u tal-mara tieghu lil *Finco Treasury Management Limited*, il-konjugi T kellhom assi ta' net aktar minn seba' mijas u hamsin elf ewro (Eur750,000) li aktar minn nofshom kien jikkonsisti f'portafoll ta' investimenti varji;

(b) Meta l-konjugi T talbu jergħu jinvestu fit-tielet prodott tat-tip *Phoenix WOF*, li huwa wara kollox dak li dwaru qiegħed jilmenta l-ilmentatur, hu kien digħi investa ammonti sostanzjali fihom darbtejn u dan apparti l-esperjenza vasta tagħhom qabel. Fil-fatt, fuq l-ewwel zewg investimenti *Phoenix* mhux talli ma kien hemm ebda telf, izda l-ilmentatur u l-mara tieghu hadu imghax sostanzjali li konvenjentement dan ma ssemmiex. Fuq it-tielet investment, meta dan immatura fl-4 ta' Mejju 2015, skont it-termini tal-istess investment li gew spjegati lill-investituri T fiz-zmien propizju, l-ilmentaturi gew allokati ishma f'*Barrick Gold Corp.* li l-valur tagħhom qiegħed dejjem imur ahjar. Ma jidħirx li l-ilmentatur biegh dawn l-ismha u, għalhekk, effettivament huma sofrew ebda telf realizzat. Li f'kwalunkwe kaz, l-ilmentatur kien qiegħed jigi avzat regolarmen dwar l-andament tal-investment tieghu. Għalhekk u mingħajr pregudizzju, it-talbiet tal-ilmentatur huma tempestivi ghaliex jingħad

illi l-investiment li fuqu qieghed jilmenta l-ilmentatur għadu mizmum mill-istess il-mentatur u m'hemm ebda telf realizzat;

- (c) Illi fi kwalunkwe kaz it-talba tal-ilmentatur hija għal kollox infodata u għandu jigi michud u dan ghaliex kif sejjer jigi ampjament ipprovat, l-ilmentatur la kien u lanqas seta' jigi ingannat biex jidhol fl-ebda kuntratt, u s-Socjetà Esponenti kienet biss esegwiet l-ordnijiet mogħtija lilha mill-ilmentatur fuq bazi ta' servizz *Execution Only* fejn l-ilmentatur, bil-konsapovalezza u *buon volontà* tieghu, iffirma kull dokument bhala prova tal-istess. L-ilmentaturi qatt ma gew solicitati sabiex jidħlu f'relazzjoni mas-Socjetà Esponenti u qatt ma nghataw pariri ta' investiment skont il-ligi, izda sempliciment esegwixxew l-istruzzjonijiet ta' investiment, liema għemil huwa regolat b'mod differenti minn *advisory* jew *discretionary portfolio management* u dan skont ir-regolamenti finanzjarji. Għalhekk is-Socjetà Esponenti tirrispingi kull allegazzjoni li l-ilmentatur ingħata xi parir jew *advisory service*. Għaldaqstant l-agir jew nuqqas ta' agir li l-ilmentatur qiegħed jallega li kkawzalu telf, mhux talli ma għandu l-ebda bazi fil-ligi, talli lanqas kien servizz li huma stess talbu jew ingħata lilhom;
- (d) F'parti sostanzjali tal-ilment, l-ilmentatur jallega kif l-investimenti li s-Socjetà irrakkomandat ma setghux jigu mibjughin lill-ilmentatur dan ghaliex il-Key Information Documents ("KIDs") jew Product Fact Sheet kienu immarkati bhala "the requirements for a public offer in a Member State of the European Economic Area are not fulfilled ... the securities may not be offered to the public in any of the Member States of the European Economic Area." Dak li konvenjentement ma fehemx jew ma semmiex l-ilmentatur huwa li dan jirrelata għal ezenjoni fir-rigward il-pubblikkazzjoni ta' prospett u mhux jekk il-prodott in kwistjoni jistax jinbiegħ fl-Ewropa. Il-fatt li dan il-prodott ma jistax jigi offrut lill-pubbliku/public offering ma jfissirx li ma jistax jinbiegħ lil klijenti ta' klassifikazzjoni retail. Dak li l-ilmentatur konvenjentement u b'malizzja naqas milli jkompli jikkwota jew isemmi huwa li dan il-prodott, cioè, *Phoenix WOF*, ikkwalifika għal ezenjoni taht il-Prospectus Directive sabiex ma jigix ippubblikat il-prospett u għaldaqstant ma jkunx offrut lill-pubbliku permezz ta' *Public Offering*

izda permezz ta' *Public Placement*, fejn il-prodott jigi mibjugh specifikament lill-investitur privat tramite il-fornitur tas-servizzi finanzjarji u mhux abbazi ta' offerta lill-pubbliku fuq *trading platforms* pubblici. Ghalhekk li l-ilmentatur jaghmel dawn id-dispozizzjonijiet inveritieri huwa ghal darba ohra agir qarrieqi mahluqin sabiex jitfa' dawl negattiv fuq is-Socjetà Esponenti u jghawweg il-fatti biex jizvija mill-verità;

- (e) Illi huwa dejjem dispjacir meta investiment jinzel fil-valur, wisq izjed meta jmur hazin bhalma gara f'dan il-kaz. Izda b'daqshekk ma jfissirx li l-intermedjarju għandu xi htija jew b'xi mod għandu jagħmel tajjeb għal kwalunkwe telf (ovvjament ma jgawdix minn zidiet fil-valur) kif qed jipprova jagħmel l-ilmentatur b'dan l-Ilment. Dan l-agir jippressuponi garanzija fil-forma ta' dak li jissejjah *moral hazard* inkombenti fuq l-intermedjarju favur l-investitur li la ma huwa gust u lanqas ma jezisti fil-ligi. Barra minn hekk, l-ilmentatur jasal biex ukoll jallega prattici korrotti mill-*Commerzbank (Investment Bank)* billi jallega li din l-entità timmanipola l-prezzijiet tal-prodotti mixtriha mill-investituri ghall-izvantagg tal-istess investituri u ghall-gwadann tal-*Commerzbank*. Li tghid li entità kummerciali bhalma hi s-Socjetà *Commerzbank* "kienu jogħorku idejhom jaraw il-valur ta' dan l-investiment jonqos a skapitu tal-klijent u ghall-vantagg tagħhom" u li "r-riskji jkunu skewed favur il-bank u kontra l-klijent ... bl-odds kontra l-klijenti" huma allegazzjonijiet serji. L-ilmentatur donnu ma jafx lil min ha jitfa' htija ghall-allegat telf tant li fl-istess ilment jilmenta fuq l-agir tas-Socjetà Esponenti waqt li imbagħad jghaddi biex jilmenta fuq il-prattici tal-*Commerzbank* li għamlu "one-sided bet dejjem favur min hu b'sahħtu jigifieri il-bank emettrici". Għalhekk l-allegazzjonijiet fuq in-nuqqas ta' idjonità huma għal kollo infondati u ribattuti;
- (f) L-ilmentatur jagħmel enfasi sinjifikanti fuq il-kategorizzazzjoni tal-imsemmija investimenti bhala *complex products* skont il-*MiFID*, dan bl-intenzjoni li thawwad il-prodotti u li jgiegħel konkluzjonijiet skorretti li *complex products* ma jistgħu taht ebda cirkostanzi jkunu addattati għar-Retail Clients. Dan mhuwiex minnu. Id-distinzjoni bejn prodotti ta' investimenti tat-tipi *non-complex* u *complex* hija relevanti

biss fil-kuntest ta' tranzazzjonijiet *execution only* u l-ezenzjoni limitata mir-relatat *appropriateness test*. Is-suitability test irid jinghata biss għall-investment advice li f'dan il-kaz qatt ma ingħata izda kien servizz ta' *Execution Only* u, għalhekk, l-appropriateness test (vide Dok 'MGFSL 2') gie esegwit skont id-dispozizzjonijiet regolatorji. Id-distinżjoni mhijiex relevanti, u sakemm il-klijent jipposedi l-gharfien necessarju sabiex jifhem ir-riskji involuti, il-complex instruments għandhom jigu ttrattati ugwalment. Wieħed irid janalizza il-kwalitajiet u r-riskji tal-prodott specifiku li qiegħed jigi irrakkommandat, u jqabbel l-istess prodott mal-gharfien u l-esperjenza tal-klijent, kif ukoll jekk il-klijent jistax u affattu jidher li qiegħed jifhem dawn il-kwalitajiet. Mhuwiex gust li jintuza l-argument *non-complex/complex* f'dan il-kaz. L-ilmentatur uza l-argument li l-prodotti kienu limitati specifikament għal dan l-ezenzjoni, *complex* sabiex tħid li l-prodotti kollha kien *high risk* bħallikieku dan jaġi konkluzjoni awtomatika – sal-punt li ikkwotat l-advisors tagħha *Finco Treasury Management Limited* bħallikieku dan huwa xi sors awtorevoli u mhux semplice opinjoni ta' parti interessata fil-proceduri.

Dan mhux minnu.

Kif ser jigi elaborat u muri f'dawn il-proceduri, dawn il-prodotti, jew minhabba il-protezzjoni magħhom offerta, jew a kawza ta' kwalitajiet ohra, huma fil-fatt ta' riskju inqas mill-pussess tal-attwali *equities* (li l-ilmentatur minn qabel ma avvicina lis-Socjetà Esponenti kif ukoll tul ir-relazzjoni mal-istess Socjetà sa mill-bidu tas-sena 2000 jigifieri sittax-il sena kien investa b'kolloks 'il fuq minn Eur56,000, u, għalhekk, kien familjari sew magħhom (Dok 'MGFSL 3'), u għal daqshekk huwa sottomess li kien adatti għar-risk tolerance u għan tal-investiment tagħha. Barra minn hekk tajjeb li jingħad ukoll li l-ilmentatur kien digħi investa f'diversi strumenti kumplessi kemm mas-Socjetà Esponenti kif ukoll ma' entitajiet licenzjati ohrajn bhal *Calamatta Cuschieri* u *Global Capital Financial Management Limited* qabel ma investa fil-*Phoenix WOF* u skont R.59 tad-Direttiva u tal-Unjoni Ewropea 2006/73/KE u id-dokument Q&A mahrug mill-Kummissjoni Ewropea fuq il-MiFID (ID. 219), meta wieħed ikun għamel tranzazzjonijiet fir-rigward ta' prodott

specifiku ukoll tramite fornitur tas-servizzi iehor qabel id-dhul fis-sehh *MiFID*, li fil-fatt hu il-kaz fir-rigward l-ilmentatur, huwa prezunt tant li l-fornitur tas-servizzi sussegwenti jista' jistrih fuq din il-prezunzjoni, li dak li jkun għandu l-esperjenza u t-tagħrif necessarji sabiex jifhmu u japprezzza r-riskji li jgħib mieghu prodott partikolari. Għalhekk, abbazi ta' din il-kunsiderazzjoni biss, is-Socjetà Esponenti kien perfettament intitolati jqisu li l-ilmentatur kellu l-esperjenza u t-tagħrif mehtiega biex jifhem u japprezzza ir-riskji marbuta mal-prodotti finanzjarji specjalment meta dan, bl-ammissjoni tieghu stess (pagna 2 tal-ilment) kien digħiż Esperjenza telf fuq investimenti minhabba riskju inerenti fis-suq finanzjarju meta kien investa tramite *Calamatta Cuschieri & Co. Ltd.*

(g) Tul is-sebħha u erbghin pagna tal-ilment (!), l-ilmentatur jipprova jiskredita s-Socjetà Esponenti billi jghid li b'xi intenzjoni hazina din qatt ma ingħatat kopji tad-dokumentazzjoni lill-ilmentatur. Huwa sottomess ma kienx hemm obbligli regolatorji biex tipprovdi jew jedd biex takkwista kopji ta' dokumenti interni bhal *Confidential Client Fact Find ("CCF")* jew wisq anqas biex dan ikun iffirmsat ukoll mill-klijent. L-iskop tal-CCF huwa biex tigħor l-informazzjoni migbura mid-detentur tal-licenzja kkonċernat u biex ikunu ta' referenza għal informazzjoni uzat bhala bazi ghall-*appropriateness assessment* b'referenza għal informazzjoni pprovduta mill-klijent stess meta mqabbel mal-prodott rakkmandat. Però, barra mill-kompetenza tal-Arbitru, ta' min jinnota, li bhala evidenza tal-intenzjoni tal-ilmentatur biex tizgwida, li m'hemmx obbligu jew jedd taħt legizlazzjoni tal-Protezzjoni u Privatezza tad-*Data* biex takkwista kopji ta' dokumenti, wisq anqas kopji tal-CCF. Is-Socjetà ipprovdiet kopji kollha tad-dokumenti li għalihom l-ilmentatur kellu dritt għalihom skont il-ligi taħt l-Att tal-Protezzjoni u Privatezza tad-*Data* u dan kif fil-fatt digħi kien gie ikkonfermat mill-Ufficċju tal-Kummissarju ghall-Informazzjoni u Protezzjoni tad-*Data* (*vide* Dok 'MGFSL 4') wara ilment addirittura frivolu u vessatorju min-naha tal-ilmentatur u martu.

10. Illi għalhekk ma kienx hemm proprju ebda negligenza, nuqqas ta' prudenza u diligenza, komportament zleali, ingust u qarrieqi u, għalhekk,

jinghad illi s-Socjetà Esponenti ma thossx illi għandha tintlaqa' t-talbiet ghall-ghoti ta' rimedji kif mitluba fl-Ilment kif imressaq mill-ilmentatur peress illi l-Ilment mhuwiex gustifikat. L-Ilment huwa manifestament infondat fil-fatt u fid-dritt.

11. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Sema' lill-partijiet u ra l-affidavits ipprezentati.

Ra l-atti l-ohra tal-kaz.

Jikkonsidra:

Eccezzjonijiet Preliminari

Il-provdit tur tas-servizz jghid li l-Arbitru m'ghandux gurisidizzjoni ghaliex l-ilmentatur għamel protest gudizzjarju l-Qorti u dan *ai termini* tal-Artikolu 21(2)(a) tal-Kap. 555. Dan l-Artikolu jitkellem dwar ftuh ta' **kawzi** quddiem Qorti jew Tribunal iehor u mhux f'kaz fejn klijent ikun għamel ittra ufficjali jew protest gudizzjarju. L-ilmentatur ma beda l-ebda kawza quddiem il-Qorti u, għalhekk, dan l-Artikolu ma japplikax u l-Arbitru għandu gurisdizzjoni jisma' l-kaz. Din l-eccezzjoni hija wahda fiergha u qatt ma kellha tingħata.

Dwar it-tieni eccezzjoni l-Arbitru mhu ser jisfilza xejn izda ser jikkonsidra biss dawk id-dokumenti li huma relevanti għall-kaz.

Dwar it-tielet eccezzjoni li tghid li l-ilment huwa null ghaliex voluminuz, imkien m'hemm imsemmi fil-Kap. 555 tal-Ligijiet ta' Malta li hemm in-nullità fil-kaz li qed jghid il-provdit tur tas-servizz u, għalhekk, din l-eccezzjoni qed tigi michuda.

Però, tajjeb li jinghad f'dan il-kuntest li hafna tul fl-ilmenti jservi biss ta' hela ta' hin u l-Arbitru ta struzzjonijiet biex l-ilmenti u r-risposti jkunu kemm jista' jkun qosra anke għall-efficjenza biex il-kazi jinqatgħu malajr kemm jista' jkun. F'kaz ta' tul zejjed, l-atti qed jintbagħtu lura biex jitqassru.

Dwar ir-raba' eccezzjoni l-Arbitru ma jara xejn intempestiv ghaliex l-ilmentatur qed jilmenta dwar l-imgiba tal-provdit tur tas-servizz fil-bejgh tal-prodott *de quo*

u, ghalhekk, l-ilmentatur seta' jaghmel l-ilment. Dwar il-fatt li l-ishma emanenti minn dan il-prodott jista' jkun li qed japprezzaw fil-prezz dan ser jittiehed in konsiderazzjoni fil-mertu.

Dwar il-hames eccezzjoni din qed tintlaqa' u l-Arbitru mhu ser jordna l-ebda rimedju f'dan is-sens.

L-eccezzjonijiet l-ohra ser jittiehed konsiderazzjoni taghhom fil-mertu tal-kaz.

FIL-MERTU

L-Arbitru jrid jiddeciedi dan il-kaz skont dak li, fil-fehma tieghu, huwa ekwu, gust u ragonevoli fic-cirkostanzi partikolari u merti sostantivi tal-kaz.³¹

IL-FATTI TAL-KAZ

Analizi tad-Dokumenti u Investimenti ohra tal-Ilmentatur

Profil tal-Ilmentatur

L-ilmentatur jaf jaqra tajjeb bil-Malti izda m'ghandux konoxxenza tal-Ingliz, fejn intqal li ftit jaf jaqra bl-Ingliz.³² Huwa kien mar skola sal-età ta' erbatax il-sena³³ u l-esperjenza ta' xogħol tieghu kienet wahda li tinvolti xogħol ta' mastrudaxxa sa madwar tlieta u tletin sena u wara huwa kellu hanut tal-ironmongery sakemm irtira ta' tnejn u sittin sena.

Meta għamel l-ewwel darba investiment fit-3 Year Phoenix, fis-sena 2011, huwa kellu 67 sena. Il-mara tal-ilmentatur kienet marret skola sal-livell primarju u hija u ma kinetx taf bl-Ingliz. L-esperjenza ta' xogħol tagħha kienet f'hanut tad-drapp sa tlieta u ghoxrin sena sakemm hija izzewget fejn wara kienet tahdem bhala mara tad-dar. Il-mara tal-ilmentatur mietet fis-sena 2015 u l-ilmentatur huwa l-werriet universali tagħha.³⁴

³¹ Kap. 555, Art. 19(3)(b)

³² A fol. 363

³³ A fol. 4

³⁴ A fol. 5

L-ilmentatur u martu kienu juzaw is-servizzi ta' *Calamatta Cuschieri & Co. Ltd.* qabel is-sena 2000, fejn maghom kienu xtraw *bonds* biss. Huma kienu tilfu fuq l-investiment ta' madwar 15,000 *Deutsche Marks* li kellhom f'*bonds* tal-Argentina 11.25% 2006.³⁵ Wara t-telf li sofrej fil-*bonds* tal-Argentina, l-ilmentatur u martu kienu avvicinaw lil Michael Grech, *Managing Director* tal-provditir tas-servizz fuq l-investimenti taghhom.

L-ilmentatur isostni li hu u martu spjegaw lill-provditir tas-servizz li "ma riedux jiehdu riskji gholjin anke a skapitu ta' inqas imghax" u li l-provditir tas-servizz "kellu joqghod attent li ma jissograhlhomx il-kapital imgemma' b'tant sacrificji".³⁶ Sahaq li l-attitudni ta' riskju taghhom kienet wahda kawta sa medja u li l-ilmentatur u martu kienu jiehdu parir ta' investiment minghand il-provditir tas-servizz fuq l-investimenti taghhom.³⁷

Client Fact Find

Id-dhul tal-ilmentatur u martu kien ta' €9,600 pensjoni, fejn kienu ikklassifikati bhala "*retail clients*" u lprofil tar-riskju taghhom kien imnizzel bhala "*High/Aggressive*".³⁸

Il-*Client Fact Find* datat 21 ta' Marzu 2013, maghmul mill-provditir tas-servizz u ffirmat mill-ilmentatur jindika wkoll li appart i-lintrojtu ta' €9,600, l-ilmentatur kellu introjtu iehor ta' €12,000 minn investimenti u €8,400 minn bnadi ohra, u fejn l-oggettiv ta' investiment tal-ilmentatur u martu kien wiehed bhala "*income*", fejn kellhom assi ta' €795,000 li minnhom €300,000 kienu fi strumenti finanzjarji. Il-*Client Fact Find* jindika li l-ilmentaturi ma kellhomx dipendenti u lanqas *liabilities*.³⁹

Portafoll tal-Investimenti tal-Ilmentatur

Qabel ma bdew jaghmlu tranzazzjonijiet fl-investimenti mal-provditir tas-servizz fis-sena 2000, gie indikat li l-ilmentatur u martu kienu ghamlu investimenti esklussivamente gewwa *bonds*. Matul is-snin li l-ilmentatur u martu

³⁵ A fol. 70

³⁶ A fol. 5

³⁷ A fol. 6

³⁸ A fol. 17, 56 u 337

³⁹ A fol. 335 u 336

uzaw is-servizzi tal-provditur tas-servizz saru tranzazzjonijiet fuq *bonds* u *bond funds* kif ukoll f'ishma bhal *Vodafone, Datatrak, Maltacom, HSBC* u *BOV*.

Fl-affidavit datat 11 t'April 2017, magħmul minn wieħed mid-diretturi tal-provditur tas-servizz, gie rrimarkat li meta kien iltaqa' mal-ilmentatur u martu madwar is-sena 2000, huma kien wrewh portafoll ta' investimenti li kien ma' intermedjarju finanzjarju iehor "*liema portafoll kien magħmul primarjament minn high yield bonds fi swieq emergenti bhalma huma I-Brazil u I-Argentina. Dawn kien bonds li kien b'imghaxijiet ta' 10 fil-mija (10%) jew izjed*".⁴⁰

Fis-sena 2008, l-ilmentatur u martu għamlu investiment ta' €10,000 fl-ARM *Assured Income Plan 2.5% 10 Years* li gie indikat li huwa tat-tip *complex asset backed security* u fl-istess sena sar ukoll investiment ta' GBP10,000 fl-ARM *Capital Growth Bond Fund, 7 years*.⁴¹

Fit-18 ta' Jannar 2011, l-ilmentatur u martu għamlu zewgt investimenti fl-equity-linked derivative structured notes fejn sar investiment ta' GBP33,000 u iehor ta' USD19,000 gewwa it-3 Year Phoenix WOF.⁴² Gie sottomess li dawn l-investimenti dejjem saru fuq bazi ta' parir ta' investiment mahrug mill-provditur tas-servizz.⁴³

Gie spjegat li 3 Year Phoenix denominat fid-Dollaru kien gie called mill-issuer tal-structured note wara sena f'Mejju 2012, filwaqt li 3 Year Phoenix denominat fl-isterlina mmatura fi zmieni f'Marzu 2014.⁴⁴ Ir-rikavat mill-investiment 3 Year Phoenix denominat fid-Dollaru, għas-somma ta' USD19,600 gie investit f'Mejju 2012, f'note issue ohra tal-3 Year Phoenix WOF li kien igorr data ta' maturità f'Mejju 2015.

Fl-ilment tieghu, l-ilmentatur stess jghid li seta' għamel tranzazzjonijiet f'investimenti ta' xiri u bejgh li flimkien jammontaw għal €1.6 miljun fl-erba taxxil sena ta' relazzjoni li kellu mal-provditur tas-servizz, però, il-portafoll ta' investiment tal-ilmentatur qatt ma qabex il-€275,000.⁴⁵

⁴⁰ A fol. 321

⁴¹ A fol. 5, 84 u 85

⁴² A fol. 7, 94 u 95

⁴³ A fol. 6 u 7

⁴⁴ A fol. 7

⁴⁵ A fol. 28

F'affidavit tal-provdit tur tas-servizz intqal ukoll li "L-ammont investit f'dan il-prodott strutturat kien jirraprezenta madwar erbgha fil-mija (4%) tal-portafoll kollu li kellhom il-konjugi T".⁴⁶

Skont il-lista ta' investimenti tal-ilmentatur u martu, li giet ipprezentata mill-ilmentatur stess,⁴⁷ u li tirrifletti tranzazzjonijiet li saru bejn is-sena 2000 u 2014, hemm imnizza tranzazzjonijiet f'diversi ishma, *bond funds* u fondi ohra ta' investiment kollettiv u *bonds* fejn, fil-maggioranza tal-kaz, ir-rata tal-imghax fuq dawn il-*bonds* li kellhom l-ilmentatur u martu, tipikament tvarja bejn 3% u 7%. Apparti l-investimenti fl-ARM⁴⁸ u it-3 Year Phoenix WOF,⁴⁹ il-lista ta' investimenti tindika wkoll zewg tranzazzjonijiet ta' investimenti b'rata ta' 'l fuq minn 16%.⁵⁰

It-3 Year Phoenix WOF

Dan il-prodott ta' investiment huwa fil-forma ta' *structured note* mahrug minn Commerzbank.⁵¹

Iz-zewg issues tat-3 Year Phoenix WOF li l-ilmentatur u martu kien investew fihom fit-18 ta' Jannar 2011, kienu jgorru rata ta' imghax ta' 7% p.a. fil-kaz tal-investiment denominat f'dollaru, filwaqt dak denominat fl-isterlina kelly rata ta' imghax ta' 6.52% p.a., liema imghax thallas lill-ilmentatur u martu.⁵²

Jekk wiehed ihares lejn il-Fact Sheet datata 19 ta' April 2012,⁵³ rigward l-issue tat-3 Year Phoenix WOF 8.5%, din tispecifika, fosthom, li l-issuer tal-prodott kien Commerzbank u li fil-payment date indikata bhala s-7 ta' Gunju 2012, il-flus kien ser jigu investiti fil-'Barrick Gold CRP, Freeport-Mcmoran, Pan Amer Silver, Potash Corp SAS and Schlumberger Ltd'.⁵⁴ Dawn il-hames entitajiet imsemmija jiffurmaw l-underlying investment tal-istructured note 3 Year Phoenix WOF 8.5%.

⁴⁶ A fol. 322

⁴⁷ A fol. 58 - 60

⁴⁸ Nominal €10,000 f'ARM Ass.Inc Plan 2.5% 10 Yr u nominal GBP10,000 f'ARM Cap Growth Bond 7 Year (A fol. 59)

⁴⁹ Zewg tranzazzjonijiet nominal GBP33,000 u USD19,000 fit-3 Year Phoenix WOF li saru fit-18 ta' Jannar 2011 u tranzazzjoni ohra nominal ta' USD20,000 fis-6 ta' Mejju 2012 (A fol. 60).

⁵⁰ Investimenti fi 'Great Universal 16.375% (A fol. 58) u investimenti Intrntl Bank 17.625% 2010 (A fol. 59).

⁵¹ A fol. 13

⁵² A fol. 13 u 14

⁵³ A fol. 98

⁵⁴ Ibid.

Meta l-prodott ma marx kif kien mahsub, f'ittra datata 29 ta' Mejju 2015, mibghuta mill-provditur tas-servizz lill-ilmentatur u martu, l-istess provditur tas-servizz indika tliet possibilitajiet li setghu jaghzlu li kienu: jew jidhlu fi prodott iehor simili bl-ghan li jirrkupraw il-kapital investit, jew jinzamm is-sehem allokat tal-ishma tal-*Barrick Gold* jew inkella dawn l-ishma jigu llikwidati.⁵⁵

Aspetti ohra relevanti ghall-Kaz

Appropriateness test u l-mod ta' kif inbiegh il-Prodott

Il-provditur tas-servizz ippovda kopja tal-*Confirmation Order Form*⁵⁶ u *Appropriateness Test Form*,⁵⁷ it-tnejn datati 23 ta' April 2012, li gew maghmula fir-rigward l-investiment fil-prodott. Il-*Confirmation Order Form* iffirmata mill-ilmentatur tindika li n-natura ta' servizz pprovdut huwa wiehed ta "Execution Only" u mhux "Dealing with Advice", filwaqt li l-*Appropriateness Form* tindika fosthom li l-ilmentatur kellu esperjenza ta' investimenti f'fondi ta' investiment kollektiv ghal €200,112, f'*equities* ghal €29,200, *bonds* ghal €1,269,380, *complex* €66,811, u *money market* ghal €37,363 b'total kollektiv ta' €1,602,868.⁵⁸

Ghal diversi mistoqsijiet li kien hemm fl-*Appropriateness Test Form* gie mnizzel ukoll li l-ilmentatur u martu kienu familjari mal-investiment; li ippovdew informazzjoni fuq l-oggettiv tal-investiment tagħhom; li huma kien jifhmu r-riskji assocjati mal-prodott; li huma pprovdex informazzjoni fuq l-okkupazzjoni u t-tagħrif tagħhom; li s-servizz ippovdut kien konformi mal-objettivi tagħhom; li s-servizz jifilhu finanzjarjament għali u li l-provditur tas-servizz jikkunsidra li l-prodott rikjest huwa *appropriate* għall-klijent.⁵⁹

F'*Appropriateness Test Form* u *Confirmation Order Forms* ohrajn datati Jannar 2011,⁶⁰ rigward iz-zewg investimenti l-ohra ta' qabel fit-3 Year Phoenix WOF, hemm indikat, fosthom, li l-ilmentatur u martu "have the knowledge and

⁵⁵ A fol. 103

⁵⁶ A fol. 289

⁵⁷ A fol. 290

⁵⁸ Ibid.

⁵⁹ Ibid.

⁶⁰ A fol. 293-297

experience to invest in these products",⁶¹ kif ukoll li inghataw *Term Sheet* u jifhmu r-riskji involuti mal-prodott.⁶²

Hekk kif indikat fl-affidavit datat 12 t'April 2017, magħmul minn ufficjal tal-provditħur tas-servizz, il-prodott kien offrut lill-ilmentatur u martu "permezz ta' Private Placement, jigifieri l-prodott kien jinxтара minn investituri privati tramite MGFSL u mhux permezz ta' Public Offering".⁶³

Fl-istess affidavit gie irrimarkat li "**Kienu il-klijenti li avvicinaw lil MGFSL sabiex jerġgħu jinvestu fit-tipi ta' prodotti strutturati sabiex jiggeneraw dhul għoli minhabba is-success tal-investimenti strutturati ohra li kienu investu fihom qabel**",⁶⁴ fejn hawnhekk saret referenza ghall-investimenti ta' qabel fit-3 Year Phoenix WOF.

L-ufficjal tal-provditħur tas-servizz spjega fl-affidavit tieghu li waqt laqgha li l-ilmentatur u martu kienu għamlu mieghu sabiex jiddiskutu l-prodotti disponibbli biex jinvestu l-flus li kellhom f'Dollar Amerikani minn investimenti ohra, huwa kien spjega n-natura tal-prodott u sahaq fosthom li:

"Jiena wkoll spjegajtilhom bl-aktar mod car ir-riskji kollha involuti meta wieħed jinvesti fi prodotti strutturati u wara li spjegajtilhom ir-riskji fuq il-kapital jekk il-valur assi sottostanti jaqgħu taht il-barrier, komplejt billi nispjegalhom l-mekkanizmu illi f'worst case scenario, jekk fl-ahhar tat-terminu ta' tliet snin il-prezz tal-equity illi tkun sejra l-aktar hazin tibqa f'livell aghar minn 50% tal-execution price, huma kienu sejrin jispicca b'shareholding f'dik il-kumpanija daqslikieku kienu investew f'dik il-kumpanija direttament".⁶⁵

Huwa sahaq ukoll li:

"Din kienet it-tielet darba illi jiena spjegajt lill-klijenti l-mod kif il-prodotti strutturati kienu jahdnu u x'seta' jigri jekk il-prezzijiet tal-underlying instruments ma kinux imorru tajjeb".⁶⁶

⁶¹ A fol. 293

⁶² A fol. 294 u 296

⁶³ A fol. 317

⁶⁴ Ibid.

⁶⁵ A fol. 318

⁶⁶ A fol. 319

Fl-istess *affidavit* huwa irrimarka wkoll li kien informa lill-ilmentatur u martu b'investimenti ohra li kienu disponibbli kemm *direct USD bonds* u *USD bond funds* kif ukoll il-possibilità li d-Dollar Amerikani jigu konvertiti f'Ewro.⁶⁷

Il-provditur tas-servizz sahaq, fosthom, li l-prodott gie offrut lil diversi nies u li l-prodott inbiegh abbazi ta' *promote and sell*.⁶⁸

OSSERVAZZJONIJIET FINALI U KONKLUZJONI

Aspett importanti ta' dan l-ilment huwa **jekk** il-Prodott, it-3 Year Phoenix WOF 8.5%, li gie mibjugh lill-ilmentatur u martu mill-provditur tas-servizz kienx xieraq u adattat għalihom abbazi tal-Appropriateness jew *Suitability Assessment*, hekk kif applikabbli u rikjest mill-*Investment Services Rules for Investment Services Providers* ('ir-Regoli') mahruga mill-MFSA.

Skont ir-Regoli applikabbli ghall-provditur tas-servizz, hemm ezenzjoni mill-*Appropriateness Test* f'certu cirkostanzi, bhal fil-kaz meta s-servizz ta' investiment offrut huwa wiehed li jikkonsisti biss f'*execution only*, izda din l-ezenzjoni ma tapplikax f'diversi kazi, hekk kif ipprovdut fi *Standard Licence Condition 2.25* tal-*Part BI* tar-Regoli,⁶⁹ fosthom, bhal meta il-prodott involut huwa wiehed ta' natura kumplessa, bhalma kien il-prodott in kwistjoni, fejn f'ċirkostanzi bhal dawn l-ezenzjoni mill-*Appropriateness Test* ma tapplikax.

⁶⁷ *Ibid.*

⁶⁸ A fol. 364

⁶⁹ "2.25 When providing Investment Services that only consist of the execution and/or reception and transmission of client orders with or without Ancillary Services, the Licence Holder need not obtain the information referred to in SLC 2.14 above where all of the following conditions are met:

- a. the above services relate to shares admitted to trading on a regulated market or in an equivalent third country market, money market Instruments, bonds or other forms of securitised debt (excluding those bonds or securitised debt that embed a derivative), UCITS and other non-complex Instruments. A market established in a country which is not an EU or EEA Member State shall be considered as equivalent to a regulated market if it complies with equivalent requirements to those established in terms of the MiFID;
- b. the service is provided at the initiative of the client or potential client;
- c. the client or potential client has been clearly informed that in the provision of this service the Licence Holder is not required to assess the suitability of the Instrument or service provided or offered and that therefore, he does not benefit from the corresponding protection of the relevant Conduct of Business Rules. This warning may be provided in standardised format;
- d. the Licence Holder complies with its obligations relating to the management of conflicts of interests as set out in SLC 2.94 to 2.100. below".

Imma dan mhux punt kontestat ghax fil-fatt il-provditur tas-servizz ghamel *Appropriateness Assessment* fir-rigward tal-bejgh tal-prodott lill-ilmentatur u martu. L-ilmentatur isostni li dan il-prodott ma kellux jinbiegh lilu a bazi ta' '*execution only*' izda abbazi ta' parir u kelli jsir is-Suitability Test.

Wiehed, izda, jrid jara jekk dan l-*Appropriateness Assessment* sark sewwa in konformi mar-regolamenti jew inkella kienx japplika *assessment* izjed oneruz min-naha tal-provditur tas-servizz - dak tas-Suitability – li, fil-fatt, huwa applikabbi fil-kaz li s-servizz offrut jinvolvi parir ta' investiment u mhux '*execution only*'.

Ghal dak li hu l-*Appropriateness Assessment*, dan it-test jitlob li l-provditur tas-servizz għandu jiddetermina jekk il-klijent għandux l-esperjenza u l-gharfien necessarju biex jifhem ir-riskji involuti fir-rigward tal-prodott u s-servizz offrut, fejn il-Part BI tar-Regoli jitolbu dan li gej:

"2.21 When assessing whether an Investment Service, other than investment advice or portfolio management, is appropriate for a client, the Licence Holder shall be required to determine whether that client has the necessary experience and knowledge in order to understand the risks involved in relation to the product or Investment Service offered or demanded. '

L-Arbitru jinnota li l-ilmetatur kien digà għamel zewg tranzazzjonijiet ohra fl-istess prodott u kien hu li avvicina lill-provditur tas-servizz biex jerga' jinvesti fihi ghaliex kien mar tajjeb.

Għalhekk m'hemm xejn stramb li t-tielet tranzazzjoni ssir abbazi ta' *execution only* meta l-istess ilmentatur kien digà investa darbtejn fl-istess prodott u kien hu li rega' ried jinvesti aktar fihi.

Mic-cirkostanzi partikolari tal-kaz, il-provditur tas-servizz kellu għarfien shih fuq l-ilmentatur, inkluza s-sitwazzjoni finanzjarja tieghu u ta' martu, x'kienu jagħmlu, x'tip u frekwenza ta' investimenti u tranzazzjonijiet għamlu fil-passat, kif ukoll l-objettivi u l-attitudni ta' riskju tagħhom fost ohrajn.

Jidher li l-provditur tas-servizz kien konxju lil min specifikament kien qieghed joffri il-prodott meta dan gie offrut lill-ilmentatur u martu *fost firxa ta' investimenti ohra*.⁷⁰

L-ilmentatur u martu kienu f'pozizzjoni finanzjarja li jifilhu ghal riskji assocjati mal-investiment fejn setghu jassorbu telf ta' kapital jew parti kbira minnu peress li l-investiment ta' USD19,600 kien relativamenti parti zghira mill-portafoll li l-ilmentatur kelli fi strumenti finanzjarji ta' madwar €275,000.⁷¹

Fir-rigward l-objettivi tal-investiment, fis-seduta tad-9 ta' Mejju 2017, l-ilmentatur sahaq li:

"Nghid li l-iskop li ninvesti kien kemm biex inzid il-kapital u kemm biex inzid l-imghax".⁷²

Bhala attitudni ta' riskju, l-ilmentatur, fl-istess seduta, sahaq ukoll li:

"Jien nghid li ma ridtx riskju gholi imma ridt l-inqas riskju".⁷³

Però, mit-tranzazzjonijiet li saru matul is-snин, jidher izda li l-ilmentatur gieli kelli inklinazzjoni ghal strumenti finanzjarji li joffru rata gholja ta' imghax u, għalhekk, b'certu portata ta' riskju. Dan il-prodott li dwaru qed isir l-ilment huwa wiehed minnhom u mhux l-uniku wiehed li qatt kelli l-ilmentatur.

Huwa minnu li l-ilmentatur kien jahdem bhala *ironmonger*, imma dan wahdu ma jeskludix li l-ilmentatur kien kiseb certa esperjenza peress li kien ilu jinvesti anke fi prodotti riskju għal numru ta' snin, fosthom, dak tal-Argentina.

Matul il-medda kbira ta' snin li kien ilu jinvesti gieli garrab telf minn investimenti ohra ta' certu portata ta' riskju, bhal dak li ssemmi' li kien sar qabel ma beda r-relazzjoni mal-provditur tas-servizz, jigifieri dak tal-Argentina **11.25% 2006 bonds**.⁷⁴

Jekk wiehed iħares lejn il-lista ta' tranzazzjonijiet li saru bejn is-sena 2000 u 2014, jidher li f'certu okkazjonijiet l-ilmentatur ha pozizzjonijiet f'investimenti

⁷⁰ Paragrafu 9 – A fol. 318

⁷¹ Hekk kif imsemmi min-naha tal-ilmentatur, "Il-valur tal-portfolio qatt ma qabez it-€275,000" (A fol. 28) filwaqt li l-Client Fact Find tal-31 ta' Marzu 2013, jindika portafoll ta' €300,000 (A fol. 336).

⁷² A fol. 363

⁷³ A fol. 362

⁷⁴ A fol. 5

bhal Great Universal 16.375% f'Jannar 2001,⁷⁵ u International Bank 17.625% 2010 f'Gunju 2007,⁷⁶ li jidhru wkoll indikattivi ta' certu portata ta' riskju.

Għalhekk, l-Arbitru m'huwiex moralment u legalment konvint li l-prodott *de quo* ma kienx *appropriate jew suitable* ghall-ilmentatur jew ghac-cirkostanzi partikolari tieghu. Jemmen ukoll il-verzjoni tal-provdit tas-servizz, li huwa kien spjega dan il-prodott lill-ilmentatur u, peress li l-prodott ma kienx għid għali u hu ried li jibqa' jinvesti fi, ma jistax issa jwahhal fil-provdit tas-servizz ghax jghid li garrab telf.

L-Arbitru lanqas ma jista' jinjora aspetti ohra importanti ta' dan l-ilment, fosthom, il-fatt li l-ilmentatur mill-istess tip ta' prodott ta' investiment li huwa kien għamel qabel, jigifieri it-3 Year Phoenix WOF fit-18 ta' Jannar 2011, kien ircieva introjtu ta' USD600 fuq l-investiment tieghu ta' USD19,000 denominat f'Dollaru Amerikan; u imghax ta' 6.52% p.a. fuq l-investiment ta' tliet snin ta' GBP33,000 denominat fl-isterlina. Jigifieri din ma kinetx l-unika tranzazzjoni li għamel l-ilmentatur f'dan il-prodott u, għalhekk, kien familjari mieghu.

Irid jingħad ukoll li mill-investiment fit-3 Year Phoenix WOF 8.5%, appart i-l-imghax li seta' rcieva matul it-terminu ta' dan il-prodott, l-ilmentatur ircieva u zamm is-sehem allokat ta' 489 shares fil-Barrick Gold, liema kumpanija għadha topera sal-lum fejn kien hemm anke apprezzament fil-valor tas-sehem ta' din il-kumpanija fuq certu perjodi matul dawn l-ahhar snin.⁷⁷

Għalhekk, l-Arbitru lanqas jista' jikkwantifika t-telf galadarba ma giex ippruvat b'mod konklussiv mill-ilmentatur li l-investiment li issa baqalu f'idu mill-prodott ma jistax japprezzza.

Għaldaqstant, għar-ragunijiet kollha moghtija f'din id-deċizjoni, l-Arbitru jiddeciedi li l-ilment m'huwiex ekwu, gust u ragonevoli u qiegħed jichdu.

Peress li l-Arbitru cahad diversi eccezzjonijiet tal-provdit tas-servizz, kull parti għandha thallas l-ispejjeż tagħha.

⁷⁵ A fol. 58

⁷⁶ A fol. 59

⁷⁷ <https://www.barchart.com/stocks/quotes/ABX>

Dr Reno Borg
Arbitru għas-Servizzi Finanzjarji